Laamanni Timo Heikkinen

Itä-Uudenmaan käräjäoikeus

Asiantuntijalausunto

15.4.2026

Eduskunnan lakivaliokunta

Asia:

Asiantuntijakuuleminen 17.4.2026

U 24/2026 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ampuma-aseiden kaupan ja muiden ampuma-aseisiin liittyvien rikosten torjumisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1260 muuttamisesta.

Aluksi

Olen perehtynyt tähän asiaan vain Oikeusministeriön muistion 9.4.2026 kautta enkä siis ole itse tutustunut alkuperäiseen ehdotukseen ja sen artiklojen muotoiluun.

Direktiiviehdotuksessa esitetty riski aseiden päätymisestä käynnissä olevista konflikteista laittomille markkinoille on varmastikin korkea. Uudet teknologiset edistysaskeleet mahdollistavat myös aiempaa helpommin ja laajamittaisemmin laittomien aseiden valmistuksen. Direktiiviehdotus on siksi tavoitteiltaan erittäin ajankohtainen ja kannatettava.

Valtioneuvoston huomiot ja omat havaintoni

Valtioneuvosto on kiinnittänyt huomiota rikosten määritelmien riittävään tarkkuuteen laillisuusperiaatteen kannalta, suunnittelutietoja koskevien rikosten sisällyttämisessä oleviin ongelmiin, seuraamusjärjestelmän ankaruuteen, vankeusrangaistuksen lisäksi määrättävien rangaistusluonteisten toimenpiteiden ongelmallisuuteen ja oikeushenkilöille määrättäviin seuraamuksiin pitäen tärkeänä, että näiden osalta jää riittävää kansallista liikkumisvaraa.

Minusta näyttäisi, että valtioneuvoston huomiot ovat kattavia. Enimmäisrangaistuksen kohdalla omana mielipiteenäni totean, että törkeän ampuma-aserikoksen kohdalla voisi olla hyvinkin perusteltua nostaa kansallista enimmäisrangaistusta nykyisestä 4 vuodesta huomattavasti korkeammaksi, jotta seuraamus voisi olla oikeasuhtainen kansainvälisen isomman luokan laittoman asekaupan kohdalla. Oikeushenkilön seuraamuksen kohdalla pidän mielenkiintoisena mahdollisuutta määrätä tuomiossa oikeushenkilön purkamisesta.

Vantaalla 15.6.2026

Timo Heikkinen

laamanni